Становище на
администрацията на Министерския съвет

Съгласуването се извършва на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за нормативните актове

Проект на акт:		**Вид оценка:**	Частична
Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за условията, редът и начинът на администриране на регистъра на МКВЕГ, както и редът и начинът за издаване на решения по Механизма за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ)		**Становище по ред:**	Единствено съгласуване
		Номер и дата:	6.1.2026 г. X 04.09-98/25/06.01.2026 г. Signed by: Miroslava Vasileva Dokova
		В отговор на №:	03-00-424/23.12.2025 г.
		Институция:	Министерство на околната среда и водите
Диспозитив:	Съгласува с препоръки		
Основание:	Чл. 30б, ал.3, т. 2, б. „а“	от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация	

I. Относно раздел 1 „Проблем/проблеми за решаване“:

В раздела липсва ясно формулиран проблем. Посочва се единствено „липса на нормативна уредба“, необходима за прилагането на Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите (ОВ L 130, 16.5.2023г.). С оглед на това, препоръчваме разделът да бъде преработен и структуриран в съответствие с образеца за оценка на въздействието, като в т. 1 бъде формулиран кратък и ясен проблем, а в подточки 1.1 – 1.5 той да бъде последователно и детайлно разгледан. По този начин ще се предотврати наличието на тавтология, която се наблюдава в настоящата редакция.

Предлагаме проблемът да бъде описан например от гледна точка на потенциалните последици при неприемане на наредбата. В този смисъл може да се посочи, че липсата на национална уредба би поставила българските вносители в състояние на административна невъзможност да изпълнят задълженията си по Регламент (ЕС) 2023/956, което от своя страна би довело до риск от налагане на санкции, възпрепятстване или блокиране на търговската им дейност и нарушаване на равнопоставеността им спрямо оператори от други държави членки.

Също така в оценката липсва и информация относно мащаба на проблема. В тази връзка предлагаме да бъдат включени данни или качествено описание на икономическите сектори, които

ще бъдат засегнати от прилагането на механизма, като например секторите на цимента, желязото и стоманата, алуминия, торовете и др., като се посочи приблизителния брой на икономическите оператори в България, попадащи в обхвата на МКВЕГ, както и компетентните институции, ангажирани с администрирането на механизма, заедно с конкретните им функции и задължения.

Напомняме, че при формулирането на проблема е уместно да бъдат отразени и релевантни елементи от оценките на въздействието, изготвени от европейските институции, включително налични данни, анализи и изследвания, свързани с прилагането на механизма за намаляване на емисиите на парникови газове в глобален мащаб и с предотвратяването на риска от изместване на въглеродни емисии.

II. Относно раздел 2 „Цели“:

Формулираната цел е сведена до нормативното установяване на процедури и не отразява в достатъчна степен желаното бъдещо състояние и ползите от прилагането на акта. Целите на оценката на въздействието следва да бъдат ориентирани към резултатите от прилагането на наредбата, а не единствено към нейното приемане.

В тази връзка целта следва да бъде преформулирана така, че да отразява осигуряването на ефективно и безпрепятствено прилагане на Регламент (ЕС) 2023/956 на национално ниво чрез създаване на ясна и предвидима административна среда за вносителите, гарантиране на коректното докладване на въглеродните емисии и ефективно функциониране на механизма за предотвратяване на „изтичането на въглерод“. Необходимо е ясно разграничаване между специфичните цели (въвеждане на ясни правила за взаимодействие между Агенция „Митници“, ИАОС и икономическите оператори) и стратегическата цел, свързана с климатичната неутралност и защитата на конкурентоспособността чрез изравняване на въглеродните разходи за вносните стоки. Препоръчително е целите да бъдат формулирани по ясен и измерим начин, с оглед последваща оценка на тяхното постигане.

III. Относно раздел 3 „Заинтересовани страни“:

Представеният списък на заинтересованите страни се нуждае от актуализация и разширяване. Използваните данни на НСИ за броя на бизнес операторите са от 2020 г. Препоръчително е да бъде изискана актуална информация от Агенция „Митници“ или НСИ относно реалния брой на потенциалните „оторизирани декларатори“.

Освен преките вносители, следва да бъдат включени и национално представените работодателски организации и релевантните браншови камари (в секторите на стоманата, алуминия, цимента, торовете и др.), които имат съществена роля при информирането и адаптирането на бизнеса към новите изисквания. В обхвата на държавните органи е целесъобразно да се обмисли и включването на Министерството на икономиката и индустрията, предвид отражението на механизма върху конкурентоспособността на българската индустрия.

Препоръчително е също така да бъдат идентифицирани юридическите лица, предоставящи услуги по верификация и консултации в областта на емисиите на парникови газове, тъй като те са ключови участници в процесите по докладване и проверка на данните. Непълнотата при идентифицирането на заинтересованите страни би могла да доведе до ограничена представителност в рамките на обществената консултация.

IV. Относно раздел 4 „Варианти на действие“:

Предлагаме представянето на Вариант 2 да започне с описание на структурата и съдържанието на новата наредба. Необходимо е да бъдат разгледани и другите съпътстващи действия и мерки, ангажиментите на компетентните органи и на отделните групи заинтересовани и засегнати страни.

Препоръчително е анализът на специфичните въздействия по сектори (алуминий, цимент, торове) да бъде подкрепен с по-конкретни прогнози за ефекта върху крайните цени на продуктите. В момента текстът правилно идентифицира рисковете за конкурентоспособността на България като периферна държава, но липсва оценка за въздействие върху крайните потребители по веригата (например в строителния сектор). Необходимо е да се изясни механизмът за разпределяне на приходите от продажбата на сертификати, включително дали съществува правна рамка за насочването им в подкрепа на българската индустрия и процесите на декарбонизация.

Следва да бъде уточнено дали прилагането на предлаганите промени изисква допълнителни финансови средства или други ресурси и по какъв начин ще бъдат осигурени.

В края на раздела е налице техническа неточност, свързана с въздействието върху МСП и административната тежест, която следва да бъде коригирана.

V. Относно раздел 5 „Сравняване на вариантите:”

След прецизиране и формулиране на ясни и измерими цели в раздел 2, раздел 5 следва да бъде съответно преработен, за да отразява адекватното сравнение между вариантите.

VI. Относно подраздел 6.1 „Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант“

В раздела са идентифицирани основните етапи (регистрация, тримесечно докладване и получаване на статут „одобрен декларатор“), но липсва количествена оценка на административната тежест. Предвид че се въвежда административна тежест смятаме, че нейният размер може да бъде представен чрез използване на Модела за стандартни разходи (дигитален инструмент е създаден на Портала за обществени консултации).

VII. Относно подраздел 6.2 „Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги“

В раздела е посочено, че не се създават нови и не се засягат съществуващи регулаторни режими, което не съответства на действителния ефект от прилагането на Вариант 2. С въвеждането на наредбата се установява нов регулаторен режим за икономическите оператори, тъй като статутът на „одобрен декларатор“ по МКВЕГ представлява разрешителен режим за извършване на стопанска дейност – внос на стоки, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/956.

Необходимо е разделът да бъде допълнен с информация дали с предложението са надхвърлени изискванията от правото на ЕС, а оттам дали е въведена административна тежест, по-голяма от предвиденото в правото на ЕС. Процедурите по оторизация на декларatorите, управлението на партидите в регистъра и последващият контрол върху предаването на сертификати следва да се разглеждат като административно регулиране.

VIII. Относно подраздел 6.3 „Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант“

В раздела е отчетено създаването на регистър на МКВЕГ като част от общоевропейската платформа, но липсва яснота относно неговия национален статут и интеграция. Докато софтуерната поддръжка и сигурността са ангажимент на Европейската комисия, административната отговорност за данните и вписванията в националния сегмент е на българския компетентен орган. Необходимо е да се уточни как регистърът ще бъде интегриран в националната регистрова инфраструктура и дали се предвижда служебен обмен на данни с други национални регистри (например Търговския регистър или системите на Агенция „Митници“) с цел намаляване на административната тежест и избягване на повторно събиране на данни.

Препоръчително е също да се изяснят условията за достъп на заинтересованите страни и възможностите за автоматизирано подаване на отчети. Липсата на яснота по тези въпроси може да затрудни практическото прилагане на наредбата и обслужването на икономическите оператори.

IX. Относно подраздел 6.4 „По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)

Отбелязано е , че „Актът влияе“ върху малките и средните предприятия, без да е отбелязано естеството и мащабът на това въздействие. Предвид че МКВЕГ въвежда специфични регулаторни изисквания, които могат да имат непропорционално по-голяма тежест върху МСП в сравнение с големите предприятия, е необходимо в този раздел да бъдат потенциални затруднения, свързани с фиксираните разходи за независима верификация и необходимостта от специализирана експертиза за изчисляване на вградените емисии.

Според нас е важно да се оцени рискът административните разходи за поддържане на статут „одобрен декларатор“, особено при нерегулярен внос, може да се окажат икономически непосилни за малките предприятия и да доведат до тяхното отпадане от пазара.

X. Относно раздел 7 „Консултации“

Следва изрично да се посочи, че обществената консултация по чл. 26 от Закона за нормативните актове се провежда в срок от 30 дни.

XI. Относно раздел 8 „Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?”:

В раздела следва накратко да бъдат посочени основните изисквания на Регламента (ЕС) 2023/956, като може да се направи препратка към оценката на въздействието, извършена на ниво Европейски съюз (SWD(2021) 643 final), съдържаща анализ на очакваното въздействие на механизма върху световната търговия, разходите за бизнеса в ЕС и екологичните ползи от прилагането му.

* Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

** При съгласуването по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация кръгът от въпроси, проблеми и решения, разгледани в оценката на въздействието се съпоставя с кръга от въпроси, засегнати в проекта на нормативен акт.

*** На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището

**** На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„КООРДИНАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“ В АДМИНИСТРАЦИЯТА НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

6.1.2026 г.

X

Signed by: Iskren Pavlov Ivanov

ИСКРЕН ИВАНОВ